

РЕЦЕНЗИЯ

по конкурс обявен от Тракийски университет, гр. Стара Загора в ДВ, бр. 41 от 03.06.2022 г за заемане на академична длъжност доцент по 1. Педагогически науки, професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието (Образование и грижи в ранна възраст), с кандидат Аксиния Бориславова Тилева,
доктор

Член на научно жури: професор д-р Галин Борисов Цоков

1. Обща характеристика и професионална биография на кандидата

Единственият кандидат в конкурса за заемане на академична длъжност *доцент* - Аксиния Бориславова Тилева е родена през 1967 година. Завършила е висше образование в ВТУ „Св.св. Кирил и Методий“, специалност *Предучилищна педагогика, магистър*. Аксиния Тилева защитава успешно докторска дисертация в областта на педагогическите науки ПН 1.1. през 2020 година в ШУ „Еп. Константин Преславски“. От 1995 до 2020 година тя е директор на детска градина „Мечо Пух“, гр. Казанлък. В периода 2013-2014 г. д-р Тилева е народен представител в 42 Народно събрание. През 2022 тя спечелва конкурс за асистент в Педагогически факултет на Тр. У. Доктор Тилева е външен експерт към НИО и експерт в група за програмна акредитация на ПН 1.1. към НАОА.

2. Научноизследователската и научно-приложната дейност на кандидата

В обявения конкурс ас. д-р Тилева кандидатства с 16 публикации, от които 1 монография, една книга публикувана на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен *доктор*, 14 статии и доклади от които: 1 публикувана в научно издание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни с научна информация и 13 в нерепериранни научни издания.

Оценка за вида и качествата на представените научни трудове по тематиката на конкурса

а/ Монографии

Съобразно изискванията на ЗРНС, сред представените трудове е налице монография, играеща ролята на хабилитационен труд. Това е публикацията *Управление на ефективната образователна среда в детската градина. Казънкък, Лукс Принт* публикувана през 2022 година.

Монографията е посветена на една важните в теоретичен и теоретико-приложен план области в управление на образованието – мениджмънта на ефективната образователна среда в образователна организация (в конкретния случай детската градина).

Като цяло монографията печели със своите положителни черти и приноси моменти, които могат да се обобщят в следните основни моменти:

- Значимост и актуалност на разработения в труда проблем.
- В теоретичен план е осъществен комплексен анализ на различните постановки, свързани с основните характеристики на образователната среда и нейното влияние върху развитието на децата в детската градина.
- Аналитично са представени основните управленски подходи за създаване и развитие на подкрепяща, приобщаваща, мултикултурна и интерактивна образователна среда.
- Обосновани са възможни стратегически управленски решения, които могат да се предприемат от директора на детската градина за да се постигне максимална ефективност във функционирането на различните елементи на образователната среда.

От списъка с публикации на д-р Тилева, прави впечатление и книгата публикувана на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен *доктор*. Това е монографията *„Оценяване и самооценяване на учителите от детските градини. Казънкък, Лукс Принт, 2022”*. Книгата е обогатена в сравнение с дисертацията по отношение на механизмите и инструментите за самооценка на труда на учителите от детските градини. Предложен е и механизъм за прилагане на конструирания

инструментариум като е описана процедура проведена в конкретна детска градина.

б/ Статии в научно-теоретични списания, научно-методически списания и сборници

Основните научноизследователски акценти в тези научни трудове са:

- Мениджмънта на персонала в детската градина и оценката на труда на учителите;
- Оценка на дигителните компетентности на учителите от детските градини;
- Разработен модел на партньорство между детска градина. и община по посока на ефективно управление на образователни проекти;
- Педагогическият анализ като функция на управление на образователните институции;
- Проектните интервенции (участие в международни образователни проекти) за подобряване на стратегическото планиране и управление на човешките ресурси в детските градини;
- Ролята на училищното ръководство за подобряване на образователната среда; н.

3. Оценка на учебно-преподавателска дейност на кандидата

Според представените документи, е видно че д-р Тилева има изискуемата преподавателска натовареност във ВУ. Учебните дисциплини които тя води са следните: *Увод в специалността* в специалност ПУП; *Организация и управление на предучилищното образование*; *Разработване и управление на образователни проекти*.

За високото качество на преподавателската дейност на д-р Тилева свидетелстват и следните факти:

- секретар е на академичната група на ОМЕР в Тракийския университет
- ръководител и участник в седем международни образователни проекта
- участва като лектор в квалификационни курсова на педагогически специалисти

4. Основни научно-теоретични и научно-приложни приноси

Приносите на д-р Тилева могат да се сведат до следното:

- Изведени са специфичните параметри на образованието и грижата в ранна детска възраст в детската градина;
- Изяснен е проблемът за ефективното управление на образователната среда като комплекс от дейности чрез които се реализират организационни цели и се постига устойчиво развитие на образователната институция;
- Педагогическият анализ е определен като цялостна система осигуряваща познавателния аспект и аналитичността в училищното управление.
- Изяснени са възможностите, които дават международните образователни проекти за подобряване на стратегическото планиране и управлението на човешките ресурси в детските градини;
- Идентифицирани са възможности и добри практики, за подобряване на процеса на управление на взаимодействието с родителите;
- Установени са фазите на оценка на ефективността на управление на образователната среда.
- Конструиран е и е апробиран с използване на специфичен инструментариум авторски модел за самооценка на учители в детската градина.
- Предложен е компетентностен профил на помощник-възпитателя в детската градина.

Като подкрепа за тази цялостна преценка на научните приноси, може да се посочи фактът, че трудове на д-р Тилева са били посочвани като значими и са цитирани в редица издания – монографии, статии и доклади в сборници. Забелязаните цитирания на трудове на кандидатката са 10.

5. Критични бележки и препоръки

Към научно-преподавателската дейност на д-р Тилева могат да бъдат отправени някои препоръки:

- В бъдещите свои изследвания тя да разработи, цялостен модел за ефективно управление на детската градина като образователна организация.
- Тя още по-фокусирано да насочи своите научно-изследователски усилия към проблема за управление на ефективната образователна среда в българско училище и детска градина.
- Считаю, че д-р Тилева има научноизследователските достижения и достатъчно знания и опит да напише в най-близко бъдеще систематичен университетски учебник по “Управление на предучилищното образование”

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от ас. д-р Аксиния Бориславова Тилева, отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на Тр.У. Тя е представила достатъчен брой качествени научни трудове. В работите на кандидатката има оригинални научни и приложни приноси, които са получили национално признание. Кандидатката в конкурса изпълнява съответните минимални национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“. Нямам съмнение за плагиатство в представените за рецензиране научни публикации.

Въз основа на запознаването с представените научни трудове, тяхната значимост, съдържащите се в тях теоретични и научно-приложни приноси, давам своята **положителна оценка** и намираю за основателно да предложа д-р Аксиния Тилева да заеме академичната длъжност „доцент” в професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието (Образование и грижи в ранна възраст)

12. 10. 2022 г.

Рецензент:

/проф. д-р Галин Цоков/